

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJA

SPRENDIMAS

2026 m. sausio 20 d. Nr. 21RE-
(AG-1087/05-2025)
Vilnius

Lietuvos administracinių ginčų komisija (toliau – Komisija), susidedanti iš narių Vytauto Kurpuveso (pranešėjas), Ingos Lipnickienės (Komisijos posėdžio pirmininkė) ir Ingos Morkvėnienės, sekretoriaujant Ramūnei Misevičiūtei, dalyvaujant pareiškėjai, Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos atstovui, viešame Komisijos posėdyje žodinio proceso tvarka vaizdo konferencijos būdu išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjos skundą dėl Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos sprendimo panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė :

Pareiškėja skundu prašo: panaikinti Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos (toliau – ir ŽŪM, Ministerija) 2025-11-17 raštą „Dėl skundo“, kuriuo pareiškėjos 2025-11-17 skundas buvo paliktas nenagrinėtas; įpareigoti Ministeriją nagrinėti 2025-11-27 skundą iš esmės.

Paaikino, kad 2025-11-17 raštu Nr. 2IN-575[8.1E] (Komisijos pastaba – teisingas numeris 3IN-575(8.1E), data 2025-11-26) (toliau – ir Sprendimas) 2025-11-17 skundas buvo paliktas nenagrinėtas remiantis Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAĮ) 11 straipsnio 3 dalies 3 punktu. ŽŪM nurodė, kad dėl tų pačių klausimų jau buvo pateikusi daugiau kaip 30 atsakymų, o naujų duomenų, leidžiančių abejoti ankstesnių atsakymų pagrįstumu, nepateikta. Su Sprendimu pareiškėja nesutinka remdamasi toliau nurodomais motyvais.

ŽŪM netinkamai taikė VAĮ 11 straipsnio 3 dalies 3 punktą. Pastarasis gali būti taikomas tik tada, kai asmens pakartotiniame skunde akivaizdžiai nepateikiama jokių naujų faktinių ar teisiųjų aplinkybių. Pareiškėjos 2025-11-17 skunde buvo pateikti nauji, iki tol Ministerijos nevertinti dokumentai: dokumentas apie pareigūnų pažeidimus vykdant konsolidacijos projektą (*duomenys neskelbtini*) ir dokumentas „(*duomenys neskelbtini*) išvada“.

ŽŪM nevertino naujų aplinkybių dėl galimo neteisėto apkaltinimo šmeižtu ir galimai melagingų pareigūnų parodymų. Pareiškėja nurodė naujas aplinkybes, kad ji buvo galimai neteisėtai apkaltinta šmeižtu konsolidacijos vykdytojų, notaro, VĮ Registrų centro darbuotojos, matininko bei policijos pareigūnės. Taip pat, kad kaltinamajame akte pateikti pareigūnų parodymai neatitinka faktinių aplinkybių ir, pareiškėjos vertinimu, yra galimai melagingi. Šios aplinkybės yra esminės, turi savarankišką teisinę reikšmę ir yra tiesiogiai susijusios su pateiktais dokumentais, tačiau ŽŪM jų visiškai nevertino ir dėl jų nepasisakė.

ŽŪM nevertino ir naujų aplinkybių dėl nuteisimo už išreikštą nuomonę. Pareiškėja nurodė aplinkybę, kad yra nuteista baudžiamojoje byloje už viešai išreikštą nuomonę, kas, jos vertinimu, kelia klausimus dėl saviraiškos laisvės ribų taikymo ir institucijų veiksmų proporcingumo. Ši aplinkybė yra nauja ir reikšminga, susijusi su ankstesniais pateiktais dokumentais.

Pareiškėja skunde Ministerijai taip pat nurodė aplinkybes, kad valstybinė įmonė pateikė Registrų centrui prašymą dėl žemės sklypo kadastro Nr. (*duomenys neskelbtini*) išregistravimo, tačiau

apie šį prašymą pareiškėjai nebuvo pateikta jokia informacija nei raštu, nei žodžiu. Ši aplinkybė yra nauja, reikšminga ir tiesiogiai susijusi su žemės konsolidacijos projektu bei galimais viešojo administravimo pažeidimais, tačiau ŽŪM jos nevertino.

Pareiškėja 2025-11-17 skunde pateikė ir žmonių liudijimus, patvirtinančius, kad (*duomenys neskelbtini*) ji nedalyvavo pas notarą pasirašant žemės konsolidacijos sutartį. Liudijimuose nurodyta, kad sutarties parašai buvo surinkti ne notaro biure, o kovo mėnesį vykusio susirinkimo metu, juos apgaulės būdu išgavus matininkui. Šie liudijimai yra nauji, esminiai ir iki tol Ministerijos nevertinti, tačiau skundžiamame rašte dėl jų visiškai nepasisakyta.

ŽŪM nevertino ir naujų aplinkybių dėl Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio (dabar Aplinkos) ministerijos (toliau – NŽT) (*duomenys neskelbtini*) skyriaus vedėjo įsakymų ir informavimo pareigos pažeidimo. Pareiškėja nurodė, kad apie NŽT (*duomenys neskelbtini*) skyriaus vedėjo patvirtintus įsakymus nebuvo informuota nei raštu, nei žodžiu. Šie įsakymai turi tiesioginę reikšmę pareiškėjos teisėms ir teisėtiems interesams, tačiau apie jų priėmimą ji sužinojo tik vėliau, ne oficialiu būdu. Ši aplinkybė yra nauja, reikšminga ir iki tol Ministerijos nevertinta.

Skunde Ministerijai pareiškėja taip pat pateikė žemės konsolidacijos sutarties (toliau – ir Sutartis) kopiją. Sutartis yra esminis dokumentas, tiesiogiai susijęs su ginčo dalyku ir pareiškėjos teisėmis. Atsižvelgiant į pateiktus žmonių liudijimus, jog (*duomenys neskelbtini*) pareiškėja nedalyvavo pas notarą pasirašant sutartį, bei aplinkybes dėl parašų surinkimo apgaulės būdu, ŽŪM privalėjo vertinti ir Sutartį bei jos sudarymo aplinkybes, tačiau to nepadarė.

ŽŪM nevertino ir naujų aplinkybių dėl nepranešimo apie žemės sklypo ribų ženklimą ir prieštaringų datų. Pareiškėja nurodė, kad matininkas nesiuntė jai pranešimo apie žemės sklypo ribų ženklimą (*duomenys neskelbtini*), tokio pranešimo pareiškėja nėra gavusi. Toks pranešimas yra pateiktas administracinėje byloje Nr. (*duomenys neskelbtini*), nors faktiškai pareiškėjai nebuvo įteiktas. Be to, naujo suformuoto sklypo ribos pareiškėjai buvo parodytos tik (*duomenys neskelbtini*).

Komisijos posėdyje pareiškėja palaikė skundą.

Ministerija atsiliepime prašo skundą atmesti kaip nepagrįstą. Paaiškino, kad dėl įvykdyto konsolidacijos projekto (*duomenys neskelbtini*) Ministerija pagal kompetenciją nuo 2017 m. pateikė daugiau nei 30 atsakymų: 2017-11-29 Nr. 3IN-1656(8.1), 2018-02-22 Nr. 3IN-260(8.1), 2018-04-16 Nr. 3IN-478(8.1), 2018-05-03 Nr. 3IN-560(8.1), 2018-07-27 Nr. 3IN-896(8.1), 2019-04-18 Nr. 3IN-351(8.1), 2019-08-30 Nr. 3IN-700(8.1), 2020-02-13 Nr. 3IN-133(8.1), 2020-03-16 Nr. 3IN-257(8.1), 2020-03-30 Nr. 3IN-311(8.1 E), 2020-09-15 Nr. 3IN-805(8.1 E), 2021-05-17 Nr. 3IN-363(8.1 E), 2021-07-16 Nr. 3IN-480(8.1 E), 2021-08-03 Nr. 3IN-529(8.1 E), 2021-11-22 Nr. 3IN-764(8.1 E), 2022-02-23 Nr. 3IN-130(8.1 E), 2022-04-13 Nr. 3IN-261(8.1 E), 2022-06-21 Nr. 3IN-420(8.1 E), 2022-08-04 Nr. 3IN-493(8.1 E), 2022-11-03 Nr. 3IN-634(8.1 E), 2022-12-13 Nr. 3IN-712(8.1 E), 2023-03-31 Nr. 3IN-149(8.1 E), 2023-06-20 Nr. 3IN-301(8.1 E), 2024-03-07 Nr. 3IN-197 (8.1 E), 2024-05-30 Nr. 3IN-369(8.1 E), 2024-06-17 Nr. 3IN-405(8.1 E), 2024-07-15 Nr. 3IN-447(8.1 E), 2024-08-08 Nr. 3IN-483(8.1 E), 2024-10-18 Nr. 3IN-615(8.1 E), 2024-10-28 Nr. 3IN-626 (8.1 E), 2025-01-06 Nr. 3IN-1(8.1E /2024), 2025-07-07 Nr. 3IN-737(8.1E), 2025-11-26 Nr. 3IN-615(8.1 E).

Ministerija pareiškėjai detalai paaiškino apie žemės konsolidacijos projektų rengimą bei šių projektų rengimo metu priimamų sprendimų viešinimo tvarką, taip pat nurodė sprendimų dėl žemės konsolidacijos projektų patvirtinimo ir žemės konsolidacijos sutarties apskundimo tvarkas. Be to, prašymus, skundus dėl vykdyto žemės konsolidacijos projekto ne kartą nagrinėjo ir NŽT, VĮ Žemės ūkio duomenų centras, Nacionalinė mokėjimo agentūra prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – ir NMA), ikiteisminio tyrimo institucijos, o ginčus – teismas.

Pareiškėjai dar 2019 m. buvo paaiškinta, kad priimti institucijų sprendimai dėl konsolidacijos projekto gali būti skundžiami teismui, kad ŽŪM negali išspręsti skundo administracine tvarka. Ministerijos 2019-04-18 rašte Nr. 3IN-351(8.1) pareiškėjai nurodyta, kad pagal Lietuvos Respublikos žemės įstatymo 51 straipsnio 6 dalies nuostatas NŽT vadovo ar jo įgalioto teritorinio padalinio vadovo sprendimas dėl žemės konsolidacijos projekto patvirtinimo Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta (toliau – ABTĮ) tvarka gali būti apskųstas teismui, o

visi ginčai, susiję su žemės konsolidacijos sutartimi, sprendžiami derybų būdu. Šalims nesusitarus, ginčai sprendžiami Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

Pareiškėja teismine tvarka pagal ABTĮ nuostatas ginčijo tuomečio VĮ Valstybės žemės fondo sprendimus. Skundas Vilniaus apygardos administracinio teismo (toliau – VAAT) 2018-07-20 sprendimu administracinėje byloje Nr. (*duomenys neskelbtini*) buvo atmestas. Sprendimas įsiteisėjęs (Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) 2020-03-10 nutartis administracinėje byloje Nr. (*duomenys neskelbtini*)). VAAT 2018-07-20 sprendime buvo nagrinėjamos aplinkybės dėl galimo neteisėto poveikio pareiškėjai pasirašant dokumentus, taip pat dėl kaltinimų netinkamai panaudojus konsolidacijos projektui skirtas valstybės lėšas, be kita ko analizuojama, ar buvo vertinama melioracijos įrenginių būklė. VAAT sprendime pažymėjo, kad pareiškėja skunde nors ir nurodė, kad projekto vykdymo metu jos atžvilgiu buvo taikomi nusikalstami veiksmai, psichologinis spaudimas, tačiau byloje šias aplinkybes patvirtinančių ar kitaip sudarančių pagrindą prielaidai, kad taip galėjo būti, įrodymų nebuvo pateikta, o abstraktaus pobūdžio klausimas, kur iššvaistyti iš Europos Sąjungos paimti pinigai, skirti tiems darbams atlikti, buvo įvertintas kaip niekuo nepagrįstas.

VAAT sprendime konstatuota, kad pareiškėja (*duomenys neskelbtini*) pasirašė konsolidacijos sutartį dėl žemės sklypų pertvarkymo, patvirtindama, kad Sutartis sudaryta laisva valia, vadovaujantis sąžiningumo, teisingumo, protingumo principais ir kad jai buvo žinoma apie visas Sutarties sudarymo aplinkybes. Konsolidacijos projekto vieša ekspozicija vyko nuo (*duomenys neskelbtini*), šio projekto viešas svarstymas įvyko (*duomenys neskelbtini*). Tačiau pareiškėja, dalyvaudama viešame konsolidacijos projekto svarstyme, nei žodžiu, nei raštu pretenzijų dėl suprojektuotų žemės sklypų nepateikė. Taip pat pareiškėja (*duomenys neskelbtini*) pritarė jai suprojektuotų nuosavybės teise valdomų žemės sklypų sprendiniams, pasirašydama suinteresuotų asmenų pritarimo parengtiems sprendiniams ir sprendinių poveikio vertinimo ataskaitos derinimo pažymoje.

LVAT 2020-03-10 nutartyje, priimtoje administracinėje byloje Nr. (*duomenys neskelbtini*), pabrėžė, kad žemės konsolidacijos sutartis yra civilinio teisinio pobūdžio sandoris, kuris gali būti nugincytas tik teismine tvarka (Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 1.78 straipsnio 2 ir 4 dalys).

Pareiškėja Ministerijai teiktuose skunduose ne kartą teigė, kad jos parašas buvo suklastotas, prašė pripažinti jį negaliojančiu kaip išgautą apgaulės būdu, reikalavo atkurti apgaulės būdu nusavinto (*duomenys neskelbtini*) arų žemės sklypo, kurio kadastro Nr. (*duomenys neskelbtini*), ribas į iki (*duomenys neskelbtini*) buvimo vietą, taip pat prašė pateikti dokumentą apie (*duomenys neskelbtini*) arų žemės sklypo pardavimą kitam asmeniui.

ŽŪM ne kartą atsakymuose informavo, kad pagal kompetenciją ji negali tirti nusikalstamos veikos ir siūlė dėl tokių prašymų kreiptis į teisėsaugos institucijas (2020-03-30 raštas Nr. 3IN-311(8.1 E). ir kt.). ŽŪM 2020-01-27 raštu Nr. 3IN-74(8.1 E) Lietuvos Respublikos generalinei prokuratūrai pagal kompetenciją persiuntė nagrinėti ir įvertinti pareiškėjos 2020-01-16 skunde nurodytas aplinkybes ir, esant pagrindui, inicijuoti tyrimą dėl galimo dokumentų klastojimo. (*duomenys neskelbtini*) apygardos prokuratūros (*duomenys neskelbtini*) apylinkės prokuratūra 2020-02-03 pateikė atsakymą, kuriame nurodė, kad atsisakoma pradėti ikiteisminį tyrimą, kadangi dar 2018-02-07 (*duomenys neskelbtini*) apskrities VPK priimtas nutarimas atsisakyti pradėti ikiteisminį tyrimą dėl žemės konsolidacijos projekto vykdymo. Nutarimo teisėtumas ir pagrįstumas buvo patikrintas ir įvertintas prokuroro 2018-03-02 nutarimu bei ikiteisminio tyrimo teisėjo 2018-03-23 nutartimi.

Ministerijos duomenimis, pareiškėjai dėl matininko, notaro, policininkų šmeižimo (Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 154 straipsnio 2 dalis) Šiaulių apygardos teismas 2022-02-10 priėmė apkaltinamąjį nuosprendį baudžiamojoje byloje (*duomenys neskelbtini*). Nuosprendis yra įsiteisėjęs, o ŽŪM šios bylos nagrinėjime nedalyvavo. Lietuvos Respublikos Konstitucijos 109 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad teisingumą Lietuvos Respublikoje vykdo tik teismai. Analogiška nuostata įtvirtinta Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 1 straipsnio 1 dalyje.

Kaip jau daugelį kartų pareiškėjai buvo nurodyta, jokie jos pateikti dokumentai ar įrodymai nekeičia fakto, kad ŽŪM pagal kompetenciją negali nagrinėti pareiškėjos skundų, o skunduose keliami klausimai yra išimtinai teismų kompetencijai priskiriami klausimai.

Komisijos posėdyje atsakovės atstovas palaikė atsiliepimo argumentus, prašė skundą atmesti, akcentavo, kad pareiškėjos keliamų klausimų sprendimas nepriskirtas ŽŪM kompetencijai.

Pareiškėja, atsikirdama į atsiliepimo teiginius, paaiškino, kad Ministerijai pateikė naujus duomenis apie galimą dokumentų klastojimą, neteisėtą sklypo perleidimą ir konsolidacijos projekto vykdytojų savivalę, todėl atsisakymas nagrinėti skundą yra pažeidimas. Argumentas, kad ginčai dėl konsolidacijos sutarties gali būti sprendžiami tik teismine tvarka, ignoruojant administracinės procedūros galimybę, yra nepagrįstas. ŽŪM 2019-01-23 raštu Nr. 3IN-73 pavedė NŽT Skyriui suorganizuoti susitikimą su pareiškėja ir gretimo sklypo savininku dėl ribų pertvarkymo. Susitikimas įvyko, tačiau NŽT atsisakė grąžinti pareiškėjai sklypą (kadastro Nr. (duomenys neskelbtini)), neteisėtai vykdydama konsolidacijos projekto vykdytojų nurodymus. Pareiškėja susitiko su ŽŪM atstovais, tačiau A. P. atsisakė priimti dokumentus, nekreipė dėmesio į situaciją ir sudarė sąlygas konsolidacijos vykdytojams savivaliauti. VĮ Žemės ūkio duomenų centras, dalyvavusi konsolidacijos administravime, yra pavaldi Ministerijai, todėl ŽŪM atsakinga už jos veiksmus ir neveikimą. Šiuo veiksmu pareiškėjai buvo padaryta turtinė ir neturtinė žala. Pareiškėja prašo pripažinti Ministerijos atsiliepimą neteisėtu ir nepagrįstu; įpareigoti Ministeriją pateikti atsakymą pareiškėjai dėl jos skundo pagal VAĮ 5 straipsnį ir 11 straipsnio 3 dalį; priimti skundą nagrinėti pagal įstatymų nustatytą tvarką, įvertinant naujus duomenis ir dokumentus.

Skundas atmestinas

Pareiškėja skundžia Ministerijos Sprendimą, kuriuo, vadovaujantis VAĮ 11 straipsnio 3 dalies 3 punktu, atsižvelgiant į tai, kad 2025-11-17 skunde nurodytos aplinkybės ir pridėti dokumentai buvo nagrinėti, o naujų duomenų, leidžiančių iki tol abejoti Ministerijos daugiau kaip 30 pateiktų atsakymų pagrįstumu, nepateikta, skundas paliktas nenagrinėtu.

VAĮ 11 straipsnio 3 dalies 3 punkte įtvirtinta, kad prašymas ar skundas viešojo administravimo subjekto vadovo arba jo įgalioto pareigūno ar valstybės tarnautojo sprendimu gali būti nenagrinėjamas, jeigu paaiškėja, kad dėl to paties klausimo atsakymą yra pateikęs arba sprendimą yra priėmęs viešojo administravimo subjektas, į kurį kreiptasi, arba kitas kompetentingas viešojo administravimo subjektas ir asmuo nepateikia naujų duomenų, leidžiančių abejoti ankstesnio atsakymo pagrįstumu ar ginčyti viešojo administravimo subjekto priimtą sprendimą.

Pareiškėja 2025-11-17 skunde Ministerijai „Dėl 8 metus nereagavimo į Valstybinės įmonės Žemės duomenų centras valstybės pareigūnų savivaliavimo piktnaudžiavimo tarnybine padėtimi vykdant konsolidacijos projektą (duomenys neskelbtini)“ nurodė, jog nesutinka su atsakant į jos 2025-10-16 skundą Ministerijos pateiktu atsakymu. Paaiškino, kad pateikti skundai nėra nagrinėjami jau nuo 2018 m., akivaizdūs valstybės pareigūnų pažeidimai padaryti vykdant konsolidacijos projektą, (duomenys neskelbtini) nebuvo vertinami, nors buvo pateikti su skundais ne kartą. Ministerijai pavaldi VĮ Žemės duomenų centras nesivadovauja Lietuvos Respublikos įstatymais, teisės aktais, kurių privaloma laikytis. Nurodė pateikianti pareigūnų pažeidimus, padarytus vykdant konsolidacijos projektą (duomenys neskelbtini). Prašė žemės ūkio ministro vadovautis Lietuvos Respublikos įstatymais ir padėti išspręsti neteisėtą (duomenys neskelbtini) žemės sklypo nusavinimą kadastro Nr. (duomenys neskelbtini). Pažymėjo, kad žemės grąžinimo klausimas nesprenžiamas 8 metus, padaryta 30000 eurų turtinė ir neturtinė žala dėl VĮ Žemės duomenų centro darbuotojų savivaliavimo tiesioginių pareigų neatlikimo, tyčinių veiksmų.

Remiantis pareiškėjos ir Ministerijos į bylą pateiktais dokumentais nustatyta, kad pareiškėja ne kartą kreipėsi į ŽŪM dėl konsolidacijos projekto, o ŽŪM pareiškėjai teikė atsakymus. Į bylą nėra pateikti visi pareiškėjai teikti atsakymai (sprendimai dėl jos skundų), tačiau Ministerijos atsiliepime ir Sprendime nurodomų aplinkybių, kad pareiškėjai buvo teikta viso daugiau nei 30 atsakymų, pareiškėja neginčija.

Ministerija į bylą pateikė 2019-04-18 raštą Nr. 3IN-351(8.1), kurio atsakant į pareiškėjos skundus dėl galimai neteisėtai įvykdyto žemės konsolidacijos projekto, pakartotinai pažymima, kad ŽŪM pagal kompetenciją atsakydama į 2017-10-20, 2017-11-02, 2018-02-09 gautus elektroninius paklausimus bei pateikdama atsakymus 2017-11-29 Nr. 3IN-1656 (8.1), 2018-02-22 Nr. 3IN-260 (8.1), 2018-04-16 Nr. 3IN-478 (8.1), 2018-05-03 Nr. 3IN-560 (8.1) ir 2018-07-27 Nr. 3IN-896 (8.1)

paaikino apie žemės konsolidacijos projektų rengimą bei šių projektų rengimo metu priimamų sprendimų viešinimo tvarką, taip pat nurodė sprendimų dėl šių projektų patvirtinimo ir žemės konsolidacijos sutarties apskundimo tvarkas. ŽŪM 2019-01-23 raštu Nr. 3IN-73 (8.1E) pavedė NŽT suorganizuoti susitikimą su pareiškėja ir gretimo žemės sklypo savininku ir paaikinti apie žemės sklypų ribų pertvarkymo galimybes. Pagal dokumentus nustatyta, kad NŽT (*duomenys neskelbtini*) skyrius (toliau – Skyrius) suorganizavo susitikimą ir 2019-02-27 rašte Nr. 37SD-646-(14.37.104.) paaikino, kokiais būdais gali būti pertvarkytos žemės sklypų ribos. Dėl vykdyto žemės konsolidacijos projekto ŽŪM pažymėjo, kad žemės konsolidaciją reglamentuoja Žemės įstatymo IX skyrius ir Žemės konsolidacijos projektų rengimo ir įgyvendinimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005-06-27 nutarimu Nr. 697 (toliau – Taisyklės). Pagal Žemės įstatymo 51 straipsnio 5 dalies nuostatas, sutikimą dalyvauti žemės konsolidacijos projekte pateikę asmenys savo pasiūlymus, pastabas ir pretenzijas dėl rengiamo projekto VĮ Valstybės žemės fondui ir NŽT gali pateikti iki projekto viešo svarstymo pabaigos. Vadovaujantis Taisyklėmis, žemės konsolidacijos projekto rengėjai organizuoja susirinkimus su žemės sklypų savininkais (ar jų įgaliotais asmenimis), dalyvaujančiais projekte, ir aptarinėja kausimus, susijusius su projekto rengimu, vykdymu, viešiniu ir patvirtinimu. Žemės konsolidacijos projekto rengėjas atskirai su kiekvienu projekte dalyvaujančiu asmeniu aptaria jų pageidavimus ir pasiūlymus dėl galimų projekto rengimo variantų. Per numatytą viešo svarstymo laikotarpį visuomenė gali susipažinti su parengto žemės konsolidacijos projekto sprendiniais ir pateikti pasiūlymus, pastabas ir pretenzijas. Dėl priimamų sprendimų organizuojamuose susirinkimuose balsuoja šiame projekte dalyvaujantys asmenys ar jiems atstovauti įgalioti asmenys. Taigi asmenys, dalyvaujantys žemės konsolidacijos projekte, kilusius klausimus dėl pertvarkytų žemės sklypų ribų, vertės, melioracijos, specialiųjų žemės naudojimo sąlygų ir kt. sprendžia organizuojamų susirinkimų metu arba gali pateikti pasiūlymus, pastabas ir pretenzijas VĮ Valstybės žemės fondui ir NŽT žemės konsolidacijos projekto viešo svarstymo laikotarpiu. Pagal Taisyklių nuostatas, po žemės konsolidacijos projekto patvirtinimo žemės sklypo ribos vietovėje ženklinamos vadovaujantis Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. balandžio 15 d. nutarimu Nr. 534. Projekte dalyvaujantys asmenys, pasirašę žemės konsolidacijos sutartį, patvirtina, kad sutartis sudaryta jų laisva valia, vadovaujantis sąžiningumo, teisingumo, protingumo principais ir kad jiems yra žinoma apie visas žemės konsolidacijos sutarties sudarymo aplinkybes. NŽT vedėjas (*duomenys neskelbtini*) įsakymu Nr. (*duomenys neskelbtini*) patvirtino žemės konsolidacijos projektą. Pagal VĮ Registrų centro duomenis nustatyta, kad pareiškėja (*duomenys neskelbtini*) pasirašė žemės konsolidacijos sutartį dėl žemės sklypų pertvarkymo, patvirtindama, kad sutartis sudaryta laisva valia, vadovaujantis sąžiningumo, teisingumo, protingumo principais ir kad pareiškėja yra žinomos visos sutarties sudarymo aplinkybės. Pagal Žemės įstatymo 51 straipsnio 6 dalies nuostatas NŽT vadovo ar jo įgalioto teritorinio padalinio vadovo sprendimas dėl žemės konsolidacijos projekto patvirtinimo ABTĮ nustatyta tvarka gali būti apskųstas teismui, o visi ginčai, susiję su žemės konsolidacijos sutartimi, sprendžiami derybų būdu. Šalims nesusitarus, ginčai sprendžiami Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka (Taisyklių 6 priedo 15 punktas). Todėl, jeigu pareiškėja mano, kad vykdyto žemės konsolidacijos projektą buvo pažeistos jos teisės, ji turi teisę Sutartį, sprendimą dėl žemės konsolidacijos projekto patvirtinimo ginčyti ABTĮ nustatyta tvarka. ŽŪM rašte taip pat paminėjo, kad pareiškėja kreipėsi į VAAT su skundu, prašydama panaikinti VĮ Valstybės žemės fondo 2017-12-20 sprendimą Nr. S-144479. VAAT 2018-07-20 sprendimu administracinėje byloje Nr. (*duomenys neskelbtini*) skundą atmetė, nurodė, kad pareiškėja praleido terminą ginčyti Konsolidacijos projektą ir jo sprendinius, todėl projekto teisėtumas iš esmės negali būti nagrinėjamas. Pareiškėja apeliaciniu skundu kreipėsi į LVAT, kuris dar neišnagrinėjo minėtos bylos.

Į bylą pateiktame ŽŪM 2020-03-30 rašte 3IN-311(8.1 E) iš esmės pakartotos jau minėtos aplinkybės bei papildomai paaikinta, kad LVAT 2020-03-10 nutartimi administracinėje byloje Nr. (*duomenys neskelbtini*) pareiškėjos apeliacinį skundą atmetė ir VAAT 2018-07-20 sprendimą paliko nepakeistą. LVAT konstatavo, kad žemės konsolidacijos sutartis yra civilinio teisinio pobūdžio sandoris, kuris gali būti nugincytas tik teismine tvarka. Dėl žalos paaikinta, kad pagal Civilinio kodekso 6.271 straipsnio 1 dalį, žalą, atsiradusią dėl valstybės valdžios institucijų neteisėtų aktų,

privalo atlyginti valstybė iš valstybės biudžeto nepaisydama konkretaus valstybės tarnautojo ar kito valstybės valdžios institucijos darbuotojo kaltės. Administracinių teismų praktikoje ne kartą akcentuota, kad Civilinio kodekso 6.271 straipsnyje numatyta viešoji atsakomybė atsiranda esant trimis sąlygoms: neteisėtiems veiksams ar neveikimui, žalai ir priežastiniam ryšiui tarp neteisėtų veiksmų (neveikimo) ir žalos. Vadinasi, reikalavimas dėl žalos (tiek turtinės, tiek neturtinės) atlyginimo gali būti patenkinamas, nustačius visumą viešosios atsakomybės sąlygų: pareiškėjo nurodytos valdžios institucijos neteisėtus veiksmus ar neveikimą, žalos pareiškėjui padarymo faktą ir priežastinį ryšį tarp valdžios institucijos neteisėtų veiksmų / neveikimo ir atsiradusios žalos. Nenustačius bent vienos iš minimų trijų viešosios atsakomybės sąlygų, valstybei pagal Civilinio kodekso 6.271 straipsnį nekyla pareiga atlyginti žalą. Taip pat paaiškinta, kad dokumentų klastojimas yra nusikalstama veika, nurodyta Baudžiamajame kodekse. Ministerijos kompetencijai nepriskirta teisė tirti nusikalstamas veikas. Teismai yra viena iš valstybės valdžią vykdančių institucijų (Lietuvos Respublikos Konstitucijos 5 straipsnio 1 dalis). Konstitucijoje nustatyta, kad teisingumą Lietuvos Respublikoje vykdo tik teismai (Konstitucijos 109 straipsnio 1 dalis). Ministerijai nėra suteikta kompetencija vertinti kitų institucijų atliktų veiksmų.

Į bylą taip pat pateiktas ŽŪM 2020-01-27 raštas Nr. 3IN-74 (8.1 E), kuriuo persiūstas pagal kompetenciją NŽT nagrinėti pareiškėjos 2020-01-16 skundas dėl konsolidacijos projekto ir prašoma įvertinti skunde nurodytas aplinkybes dėl privažiuojamojo kelio. Taip pat prašoma Lietuvos Respublikos generalinės prokuratūros pagal kompetenciją išnagrinėti ir įvertinti skunde nurodytas aplinkybes, ir, esant pagrindui, inicijuoti tyrimą dėl galimo dokumentų klastojimo.

Iš minėto persiūsto pareiškėjos 2020-01-16 skundo matyti, kad ji nurodė, jog vykdant konsolidacijos projektą matininkas su Skyriumi, matininke, notaru, VĮ Registrų centro darbuotoju pagalba neteisėtai perleido pareiškėjos (*duomenys neskelbtini*) žemės sklypą kitam asmeniui. Melu, apgaule, sukčiaujant nusavintas (*duomenys neskelbtini*) žemės sklypas „be notaro notarinė sutartis patvirtinta be pareiškėjo įregistruota be mano parašo parašas išgautas atsiimant konsolidacijos sutartį (*duomenys neskelbtini*) registrų centre“. Matininkas apgaulės būdu išgavo parašą notaro registravimo žurnale susirinkimo metu sakydamas, kad reikia pasirašyti už melioraciją; melavo, kad nebegalima palikti sklypo toje pačioje vietoje, neparodė sklypo prieš (*duomenys neskelbtini*) įsakymo patvirtinimą; nesiuntė jokių pranešimų paštu, siekiant apgauti kada buvo ženklintas sklypas; sklypą ženklino (*duomenys neskelbtini*), tačiau dokumentuose nurodoma, kad sklypas ženklintas (*duomenys neskelbtini*); nurodinėjo kada, ką daryti, tiesiog skambino ir aiškino. Suorganizuotas (*duomenys neskelbtini*) žemės sklypo pasisavinimas, kurį įvykdė matininkas, perkeldamas (*duomenys neskelbtini*) prieš konsolidaciją į žemesnio balo kito asmens žemės sklypą. 60 parašų suklastota, o paskambinus telefonu ir paklausus kas už pareiškėją pasirašė, atsakyta, kad matininkas.

Kartu su minėtu pareiškėjos 2020-01-16 skundu Ministerijai buvo pateiktas ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos 2019-12-30 raštas Nr. PSA-1179, kuriame atsakant į pareiškėjos 2019-12-18 skundą nurodyta, jog atsižvelgiant į tai, kad NŽT koordinuoja žemės konsolidacijos darbus ir teisės aktų nustatyta tvarka dalyvauja žemės konsolidacijos procese, taip pat išduoda matininko kvalifikacijos pažymėjimus, stabdo jų galiojimą, panaikina jų galiojimo sustabdymą ir galiojimą, prašoma NŽT pagal kompetenciją išnagrinėti pareiškėjos prašymą ir apie nagrinėjimo rezultatus jai pranešti.

Taip pat su 2020-01-16 skundu Ministerijai pateiktas ir NŽT 2020-01-08 raštas Nr. 1SS-30-(5.59 E.), kuriuo pareiškėjai primenama, kad skunduose nurodytos aplinkybės, kad (*duomenys neskelbtini*) konsolidacijos projektas yra neteisėtas ir parengtas nesilaikant teisės aktų reikalavimų NŽT buvo išnagrinėtos ir pareiškėjai buvo pateikti išsamūs paaiškinimai NŽT 2018-01-24 raštu Nr. 1SS-123-(8.5.), 2018-05-16 raštu Nr. 1SS-955-(8.5.), 2018-08-30 raštu Nr. 1SS-1736-(10.5.), 2018-09-14 raštu Nr. 1SS-1871-(10.5.), 2018-09-21 raštu Nr. 1SS-1927-(10.5.), 2019-02-18 raštu Nr. 1SS-338-(5.59 E.), 2019-05-02 raštu Nr. 1SS-817-(5.59 E.), 2019-08-29 raštu Nr. 1SS-1674-(5.59 E.), 2019-09-06 raštu Nr. 1SS-1709-(5.59 E.), 2018-03-08 raštu Nr. 37SD-682-(14.37.104.), 2019-12-16 raštu Nr. 37SS-5-(14.37.45.). NŽT taip pat nurodė, jog VAAT 2018-07-20 sprendime administracinėje byloje Nr. (*duomenys neskelbtini*) nurodė, kad pareiškėja skunduose prieštaravo, kodėl nebuvo tinkamai sužymėti sklypai; byloje pateiktas (*duomenys neskelbtini*) Žemės sklypo ribų

paženklino – parodymo aktas Nr. 03-24 a. patvirtina sklypo ribų paženklinimą; pareiškėja aktą yra patvirtinusi savo parašu, akte pastabų nėra fiksuota; šios faktinės aplinkybės patvirtina, kad sklypai buvo sužymėti tinkamai ir pareiškėja pretenzijų neturėjo.

Kartu su 2020-01-16 skundu Ministerijai pareiškėja buvo pateikusi ir 2018-11-14 ekspertinę (konsultacinę) išvadą, kurią surašė G. P.

Taip pat byloje nustatyta, kad 2020-02-03 (*duomenys neskelbtini*) apygardos prokuratūros (*duomenys neskelbtini*) apylinkės prokuratūros raštu Nr. S5-281 pareiškėja ir ŽŪM buvo informuotos, kad skundas dėl neteisėtai vykdyto konsolidacijos projekto paliktas nenagrinėtu, kadangi yra kartotinis, t. y. jame nurodytos aplinkybės jau yra išnagrinėtos įstatymų nustatyta tvarka ir dėl jų priimti neskundžiami sprendimai. 2018-02-07 priimtas nutarimas atsisakyti pradėti ikiteisminį tyrimą dėl žemės konsolidacijos projekto vykdymo. Šio nutarimo teisėtumas ir pagrįstumas jau buvo patikrintas pagal pareiškėjos skundus ir įvertintas prokuroro 2018-03-02 nutarimu bei ikiteisminio tyrimo teisėjo 2018-03-23 nutartimi. Dėl galimo žemės konsolidacijos sutarties klastojimo pagal pareiškėjos skundą buvo atliekamas ir ikiteisminis tyrimas, kurio nutraukimo apskundimo teisę pareiškėja realizavo (*duomenys neskelbtini*) apylinkės teismo (*duomenys neskelbtini*) rūmams apskųsdama vyriausiojo prokuroro 2019-12-31 nutarimą atsisakyti panaikinti nutarimą nutraukti ikiteisminį tyrimą.

Pareiškėja pateikė į bylą Ministerijos raštus (be metaduomenų). 2021 m. rašte nurodyta, kad Taisyklių 7 punkte numatyta, kad žemės konsolidacijos projektų rengimą organizuoja VĮ Valstybės žemės fondas, todėl dėl pareiškėjos reikalavimo prisiimti atsakomybę už tyčinį sklypo nusavinimą pagal kompetenciją ŽŪM skundo kopiją persiunčia nagrinėti ir VĮ Valstybės žemės fondui. Iš Ministerijos 2025-07 rašto matyti, kad juo buvo atsakoma į pareiškėjos prašymą „pagalbos dėl 8 metus vykdomo susidorojimo (*duomenys neskelbtini*) metais už Europos Sąjungos lėšas apgaulės būdu nusavintas derlingas (*duomenys neskelbtini*) žemės sklypas išaiškinus sklypo nusavinimo schemą buvau konsolidacijos vykdytojų ir policijos pareigūnės apkaltinta šmeižtu bei nuteista. Prašau imtis veiksmų dėl neteisėtų veiksmų mano atžvilgiu įvairių institucijų neveikimą veikimą prieš Lietuvos Respublikos įstatymus su tikslu daryti turtinę ir neturtinę žalą (*duomenys neskelbtini*), bei jos šeimai“. Ministerijos 2025-10 raštu atsakyta į 2025-10-16 pareiškėjos pareiškimą, kuriuo prašoma „ministro Andriaus Palionio imtis veiksmų atstatant teisingumą, ir vadovautis sąžiningumo, teisingumo principais ir atstatyti (*duomenys neskelbtini*) žemės sklypo ribas iki konsolidacijos vykdymo (*duomenys neskelbtini*) metų“. Minėtais Ministerijos raštais pareiškėjos kreipimaisi taip pat palikti nenagrinėtais remiantis VAI 11 straipsnio 3 dalies 3 punktu.

Įvertinus nurodytas nustatytas aplinkybes bei kitus į bylą pateiktus dokumentus, akivaizdu, jog pareiškėjos keliami klausimai dėl galimų pažeidimų (dokumentų galimo klastojimo, netinkamo sklypų matavimo ir kt.) konsolidacijos projekto rengimo metu Ministerijai buvo žinomos, ji ne kartą teikė atsakymus, todėl pareiškėjos subjektyvus manymas, kad ji nurodė naujas aplinkybes, kurios turėjo būti vertinamos Ministerijoje, yra nepagrįstas. Pareiškėja skunde mini, kad pateikė dokumentą „(*duomenys neskelbtini*) išvada“ ir Sutartį, tačiau iš nustatytų aplinkybių matyti, kad šie dokumentai buvo žinomi Ministerijai. Tuo tarpu, neaišku ką pareiškėja turi mintyje, teigdama, kad buvo pateiktas dokumentas apie pareigūnų pažeidimus vykdant konsolidacijos projektą. Šiuo aspektu pažymėtina, kad pareiškėja Šiaulių apygardos teismo nuosprendžiu 2022-02-10 nuteista už tikrovės neatitinkančios informacijos paskleidimą. Taigi, minėtas teismo nuosprendis neįrodo pareiškėjos minimų asmenų neva padarytų pažeidimų (priešingai, pareiškėja nuteista dėl šmeižto, kas reiškia, jog ji neįrodė teiginių teisingumo).

Antra, Ministerijai nesuteikta kompetencija spręsti dėl konsolidacijos projektų rengimo, šių projektų patvirtinimo įsakymų ir projektų rengimo metu padarytų pažeidimų (sudarytų sutarčių), ką vadovaujantis Žemės įstatymo bei Taisyklių nuostatomis ne kartą ŽŪM išaiškino pareiškėjai. Pareiškėja teigia, jog ŽŪM nevertino naujų aplinkybių dėl galimo neteisėto apkaltinimo šmeižtu ir galimai melagingų pareigūnų parodymų, tačiau toks vertinimas nepriklauso Ministerijos kompetencijai. Kaip jau nustatyta byloje, ŽŪM ne kartą pareiškėjai išaiškino ir tai, jog dokumentų galimo klastojimo, t. y. nusikalstamų veikų Ministerija taip pat neturi kompetencijos tirti. Pareiškėjos nurodoma neva nauja aplinkybė, kad yra nuteista baudžiamojoje byloje už viešai išreikštą nuomonę,

kas kelia klausimus dėl saviraiškos laisvės ribų taikymo ir institucijų veiksmų proporcingumo, nesusijusi su Ministerijos kompetencija ir negalėjo būti vertinama (paminėtina, kad 2025-11-17 skunde ŽŪM pareiškėja apskritai tokių argumentų nenurodė). Pareiškėjos visos kitos minimos aplinkybės taip pat nesusiję su Ministerijos kompetencija. Minimi liudijimai, kad (*duomenys neskelbtini*) pareiškėja nedalyvavo pas notarą pasirašant žemės konsolidacijos sutartį, teiginiai dėl parašų surinkimo galimai apgaulės būdu, galėtų būti vertinami teisme skundžiant notaro veiksmus ir ikiteisminio tyrimo institucijose. Pažymėtina ir tai, jog dėl pareiškėjos nurodomų aplinkybių dėl matininko galimai neteisėtų veiksmų pareiškėjos skundus yra nagrinėjusi ir NŽT bei VĮ Valstybės žemės fondas, taip pat pareiškėja dėl pastarojo veiksmų buvo inicijavusi bylą administraciniame teisme, skundas buvo atmestas.

Įvertinusi nurodytas nustatytas aplinkybes bei į bylą pateiktus dokumentus, kurie patvirtina, jog pareiškėjai ne kartą buvo teikiami Ministerijos atsakymai į jos pasikreipimus dėl konsolidacijos projekto rengimo metu galimai padarytų pažeidimų pareiškėjos atžvilgiu, Komisija daro išvadą, kad Ministerija pagrįstai, remdamasi VAI 11 straipsnio 3 dalies 3 punktu, paliko skundą nenagrinėtu. Kaip pagrįstai teigia ŽŪM, jokie nauji pareiškėjos pateikti dokumentai ar duomenys negali pakeisti Ministerijos kompetencijos – ŽŪM negali vertinti užbaigto žemės konsolidacijos proceso, Sutarties pasirašymo aplinkybių bei pasisakyti dėl šio proceso metu galimai padarytų nusikalstamų veikų. Kadangi ŽŪM ne kartą pareiškėjai išaiškino tiek įsakymų patvirtinti konsolidacijos projektus, tiek konsolidacijos sutarčių ginčijimo tvarką, tiek galimybę kreiptis į ikiteisminio tyrimo institucijas (o byloje nustatyta, kad ir pati ŽŪM persiuntė pareiškėjos skundą Prokuratūrai), skundžiamas Sprendimas, kuriuo keliami iš esmės tie patys klausimai palikti nenagrinėtais, yra teisėtas ir pagrįstas.

Galiausiai, nors Sprendime nėra remiamasi VAI 11 straipsnio 3 dalies 5 punktu, Komisija mano esant būtina papildomai atkreipti dėmesį, jog ši teisės norma nustato, kad prašymas ar skundas viešojo administravimo subjekto vadovo arba jo įgalioto pareigūno ar valstybės tarnautojo, kito įstatymų nustatytą specialų statusą turinčio fizinio asmens sprendimu gali būti nenagrinėjamas, jeigu nuo skunde nurodytų pažeidimų paaiškėjimo asmeniui dienos iki skundo padavimo dienos *yra praėjęs daugiau kaip vienas mėnuo*. Nagrinėjamu atveju iš byloje pateiktų dokumentų akivaizdu, jog nuo pareiškėjos nurodomų galimų pažeidimų paaiškėjimo yra praėjęs ilgas laiko tarpas. Kaip jau minėta, konsolidacijos projektas buvo patvirtintas ir konsolidacijos sutartis pasirašyta (*duomenys neskelbtini*), o pareiškėja jau nuo 2017 m. kreipėsi tiek į Ministeriją, tiek į įvairias institucijas ir teismą, nurodydama informacija apie galimus pažeidimus. Pareiškėjos kartu su skundu pateikti asmenų liudijimai apie galimus pažeidimus surašyti dar 2018-03-26 ir 2020-08-09.

Apibendrinant, Ministerija, atsakydama į 2025-11-17 skundą, veikė teisėtai, jai priskirtos kompetencijos ribose, remdamasi nustatytomis faktinėmis aplinkybėmis ir teisės aktais. Tuo tarpu, pareiškėjos kreipimaisi nuo 2017 m. iš esmės analogiškais ir Ministerijos kompetencijai nepriskirtais bei jai pakartotinai keliamais klausimais dėl galimų pažeidimų (nusikalstamų veikų), atliktų (*duomenys neskelbtini*), rodo pareiškėjos piktnaudžiavimą teisėmis, numatytomis VAI. Skundas atmestinas visa apimtimi.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 22 straipsnio 1 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a :

Pareiškėjos skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo jo priėmimo bylos šalys turi teisę apskusti Regionų administraciniame teisme Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkė

Inga Lipnickienė

Komisijos nariai

Vytautas Kurpuvesas

